

Etiyopya Kuraklık ve Gıda Krizi

İNSAMER yuvarlak masa toplantılarında bu hafta tarihsel perspektiften Etiyopya ve son dönemde ülkede yaşanan gıda krizi gündeme alındı. İNSAMER Afrika Çalışmaları Araştırmacısı Serhat Orakçı, geçtiğimiz günlerde Etiyopya'ya yapmış olduğu ziyaret sonrasında ülkedeki kuraklık ve gıda krizine dair gözlemlerini ve bölgedeki son durumu değerlendirdi.

Etiyopya gıda krizi oturumundan kısa notlar:

İslam tarihi kaynaklarında Habeşistan, diğer tarihî kayıtlarda ise Abyssinia olarak bilinen Etiyopya dinsel, dilsel ve etnik açıdan oldukça kozmopolit bir yapıya sahiptir. Etiyopya'yı konuşmak demek aynı zamanda İÖ 950'lerden günümüze uzanan yaklaşık 3000 yıllık bir tarihi göz önünde bulundurmaktır. Bu özelliği, bölgenin anlaşılmasını oldukça zorlaştırmaktadır.

Eğer Etiyopya bir yere benzetilecekse en uygun yer Kudüs'tür. Zira Etiyopya da Kudüs gibi bünyesinde yüzyıllardır üç ilahi dini barındırmakta ve kısmen geleneksel yapısını muhafaza etmektedir. İtalyan bir tarihçinin Etiyopya için bu bağlamda yapmış olduğu "insan müzesi" tanımı gerçekten yerinde bir tespittir.

Dünyada denize kıyısı olmayan en kalabalık ülke durumundaki Etiyopya, yaklaşık 100 milyonluk nüfusu ile Afrika içinde de Nijerya'dan sonra en yoğun nüfusa sahip ülke olma özelliğine sahiptir. Afrika Birliği'ne ev sahipliği yapan Etiyopya, aynı zamanda kahvenin de anavatanıdır. Etiyopya'nın diğer bir özelliği ise Liberya ile birlikte sömürülememiş iki Afrika ülkesinden biri olmasıdır. Her ne kadar İtalya 1894-96 ve 1935-36 tarihlerinde iki kez ülkeyi kuşatma girişiminde bulunmuşsa da bunda başarılı olamamıştır. Etiyopya askerî gücü, İtalyan askerî birliklerini sahip oldukları yüksek teknolojiye rağmen başarıyla püskürtmüştür.

Müslümanların ilk hicret yurdu olan Habeşistan yani Etiyopya bu anlamda bizler için yüksek bir değere sahiptir. Kral Necaşi'nin misafirperver tutumu sayesinde daha İslam'ın ilk yıllarında İslamiyet Etiyopya'da yayılmaya başlamıştır. Bu tarihî hadise her daim akıllarda tutulması gereken bir öneme sahiptir.

2015 yılından bu yana Etiyopya'nın bazı bölgelerinde yaşanan kuraklık, beraberinde bir gıda krizini tetiklemiştir. Bu kriz resmî verilere göre Etiyopya'da 10,2 milyon insanın hayatını ciddi oranda etkilemektedir. Oromiya, Afar ve Somali eyaletleri başta olmak üzere dokuz eyaletten yedisinde yetersiz yağışlardan kaynaklanan kuraklık felaketi söz konusudur. Hayvan sürülerinin telef olması, tarımsal hasadın düşmesi gibi sebepler, bazı yörelerde acil gıda yardımı gerektirmektedir. Beklenen yağışların bu aylarda da düşmemesi halinde ülkede gıda krizinin daha da büyümesinden endişe edilmektedir. Bu noktada söylenebilecek şey, krizin kritik bir noktaya ulaştığıdır.

Saha verileri ışığında konuyla ilgili önümüzdeki günlerde İNSAMER Afrika Çalışmaları Masası tarafından hazırlanacak olan raporumuz kamuoyu ile paylaşılacaktır.